— Пуаро, — звернувся я до друга, — зміна обстановки пішла б вам на користь.

— Ви так думаєте, друже?

— Яв цьому переконаний.

— Справді? — відказав усміхаючись Пуаро. — Так ви вже все уладнали?

— Поїдете?

— Куди ви маєте намір мене відвезти?

— У Брайтон. Справа в тому, що мій приятель з Сіті залучив мене до однієї дуже вигідної справи, і... ну, як то кажуть, у мене завелись грошенята. Я вважаю, що, зупинившись в готелі "Гранд-Метрополітен", ми чудово проведемо наш уїкенд.

— Яз вдячністю приймаю вашу пропозицію. Те, що ви не забуваєте про мене, старого, свідчить про вашу добросердість. А, доброзичливе серце, врешті-решт, цінується вище за сірі мозкові клітини. Так-так, це кажу вам я, три, котрий про це часто забуває.

Мені таке зіставлення було не дуже до вподоби. Я підозрюю, що Пуаро іноді схильний недооцінювати мою кмітливість. Але його доброзичливість до мене була настільки очевидна, що моя легка досада швидко розвіялась.

— Отже, домовились, — підсумував я квапливо. У суботу ми вечеряли в "Гранд-Метрополітен" серед розкішно одягнено! публіки. Кого там у Брайтош тільки не було! Вбрання були чудові, а коштовності

— поначеплені часом із бажання їх продемонструвати навіть усупереч доброму смаку — були просто дивовижні.

— Оце так видовисько! — бурмотів Пуаро. — Зборище спекулянтів, правда ж, Гастінгсе?

— Можливо, — відповів я. — Матимемо надію, що не всі вони одного поля ягоди.

Пуаро з цікавістю оглядався навкруги.

— Споглядаючи цю силу-силенну коштовностей, я починаю жалкувати, що спеціалізувався на викритті злочинів, а не на їх вчиненні. Яка чудова нагода для кваліфікованого злодія! Зверніть увагу, Гастінгсе, на огрядну даму, що сидить біля колони. Вона, можна твердити, вся увішана самоцвітами.

Я простежив за його поглядом.

— О, — вигукнув я, — це ж місіс Опалсен.

— Ви з нею знайомі?

— Як вам сказати, її чоловік — багатий біржовий маклер, який нажив великі гроші на недавньому нафтовому бумі.

По вечері ми зустріли Опалсенів у вітальні, і я відрекомендував їм Пуаро.

Кілька хвилин ми невимушене розмовляли, і все закінчилось тим, що каву ми вже пили разом. Пуаро кинув кілька схвальних слів відносно дивовижних коштовних каменів, що прикрашали пишні груди леді, і та відразу ж розцвіла від глибокого задоволення.

— Це моє хобі, містере Пуаро. Я так люблю коштовні камені. Ец знає це моє уподобання, і, коли справи в нього йдуть непогано, він приносить мені що-небудь новеньке. Ви цікавитесь коштовними каменями?

— Подеколи мені доводиться мати з ними справу, мадам. Моя професія змусила мене ознайомитися із найвідомішими коштовностями світу.

Розсудливо замінюючи справжні імена вигаданими, він розповів історію про відомі коштовні камені одного королівського дому, а місіс Опалсен слухала його, затамувавши подих.

— Ну й дива! — вигукнула вона, коли Пуаро скінчив свою розповідь. — Буває ж таке! Знаєте, я придбала перли, що мають цікаву історію. Наскільки мені відомо, моє намисто вважається одним із найгарніших у світі — так чудово підібрані одна до одної перлини і так бездоганна їх гра. Піду принесу його!

— О мадам, — запротестував Пуаро, — ви надто люб'язні. Благаю вас, не турбуйтесь!

— Ні, ні, я хочу показати вам намисто. І огрядна дама досить жваво попрямувала до ліфта. її чоловік, зайнятий бесідою зі мною, запитливо глянув на Пуаро.

— Ваша дружина була настільки люб'язна, що вирішила показати мені свої перли, — пояснив йому Пуаро.

— О, які перлини! — задоволене усміхнувся Опал-сен. — їх варто побачити. Вони влетіли мені в круглу копієчку. Але я нічого на цьому не втратив. Хоч і сьогодні я зміг би одержати за них ті самі гроші. І навіть більші. Може, так і доведеться зробити, якщо справи йтимуть і далі, як досі. У Сіті з грошима зараз дуже скрутно. Розумієте, винен цей клятий податок на надприбуток.

І він став розповідати про фінансову ситуацію, пересипаючи мову спеціальними термінами, так що мені було важко його зрозуміти.

Його перебив хлопчик-слуга, який підійшов і щось прошепотів йому на вухо.

— Що, що? Зараз прийду. Вона не захворіла? Пробачте, джентльмени.

І він побіг нагору. Пуаро відкинувся на спинку стільця і запалив свою маленьку цигарку. Тоді поставив порожні чашечки з-під кави в один ряд і радісно усміхнувся, задоволений результатом своєї праці.

Минав час. Опалсени не повертались.

— Дивно, — відзначив я зрештою. — Коли ж вони повернуться?

Пуаро простежив за кільцями диму, що піднімалися вгору, і замислено сказав:

— Вони вже не повернуться.

— Чому?

— Тому, мій, друже, що у них щось сталося.

— Що могло статися? Звідки вам це відомо? — поцікавився я.

Пуаро посміхнувся.

— Кілька хвилин тому керуючий готелем спішно вийшов з кабінету і побіг угору сходами. Він був явно збуджений. Хлопчик-ліфтер поринув у жваву розмову з одним із слуг. Дзвінок виклику ліфта продзвенів вже

тричі, однак він не звертає на це уваги. По-третє, навіть офіціанти збентежені, а примусити офіціанта збентежитись, це... — Пуаро похитав головою: це, мовляв, уже кінець світу. — Справа, мабуть, дуже серйозна. Ага, я так і думав! З'явилась поліція.

У готель зайшли двоє чоловіків — один у поліцейській формі, другий — у цивільному. Вони звернулись до хлопчика-слуги, і той зразу ж повів їх угору.

Через кілька хвилин знову з'явився той же хлопець і попрямував до нас.

— Місуер Опалсен засвідчує вам свою повагу і просить завітати до нього в номер.

Пуаро жваво скочив на ноги. Сторонній міг би подумати, що він з нетерпінням чекав цього запрошення. Я так само швидко пішов слідом за ним.

Опалсени мешкали на другому поверсі. Хлопчик-слуга постукав і пішов, а ми, почувши відповідь "заходьте!", відчинили двері. Дивна картина постала перед нашими очима. Кімната служила місіс Опалсен спальнею. У центрі її напівлежала в кріслі господиня і несамовито ридала. Вона являла собою незвичайне видовище:

потоки сліз утворили глибокі борозни на й обличчі, яке було вкрите грубим шаром пудри. Містер Опалсен великими кроками міряв кімнату з кутка в куток.

Обидва працівники поліції стояли посеред кімнати, один з них тримав у руках розкритий блокнот. До смерті злякана покоївка стояла біля каміна. В другому кінці кімнати плакала і ламала собі руки француженка, очевидно, служниця місіс Опалсен. При цьому її горе могло б зрівнятися лиш з розпачем її господині.

І в це— пекло ступив Пуаро, охайно вдягнений і з ввічливою усмішкою на вустах.

Місіс Опалсен із швидкістю, дивовижною при її огрядності, зразу ж скочила з крісла і кинулась до нього.

— Так от, Ед може казати все, що йому заманеться, але я вірю в щасливу долю.

Так, так, вірю. Сама доля судила, щоб я зустрілася з вами цього вечора, і я передчуваю, що ніхто, окрім вас, не зможе повернути мені мої перли.

— Заспокойтесь, прошу вас, мадам, — підбадьорливо поплескав її по руці Пуаро.

— Не хвилюйтесь. Все буде гаразд. Еркюль Пуаро допоможе вам!

Містер Опалсен звернувся до інспектора поліції.

— Гадаю, у вас немає заперечень проти... е-е... того, що я запросив цього джентльмена?

— Ніяких заперечень, сер, — ввічливо відповів інспектор, проте виявляючи повну байдужість. — Можливо тепер, коли леді почуває себе краще, вона дозволить вам ознайомитись з фактами?

Місіс Опалсен безпорадно глянула на Пуаро. Він підвів її назад до крісла.

— Сядьте, мадам, і спокійно розкажіть нам усе по порядку.

Місіс Опалсен витерла очі й почала розповідати.

-Я прийшла після вечері, щоб узяти перли й показати їх містеру Пуаро. Покоївка і Селестіна були, як звичайно, в кімнаті...

— Вибачте, мадам, що ви маєте на увазі, коли кажете "як звичайно"?

Пояснення дав містер Опалсен.

— Я завів таке правило, що постороиній може зайти в цю кімнату тільки в присутності Селестіни, нашої служниці. Покоївка вранці прибирає кімнату тільки в присутності Селестіни і приходить після вечері стелити постелі теж у її присутності. Інакше вона в кімнату не заходить.

— Так от, як я вже сказала, — провадила місіс Опалсен, — я зайшла в кімнату і витягла оцю шухляду, — вона показала на нижню праву шухляду туалетного столика з двома тумбами, — вийняла скриньку для коштовностей і відімкнула її. Все було як звичайно, однак перлів у скриньці не було.

Інспектор писав у блокноті.

— Коли ви їх бачили в останній раз? — запитав він.

— Коли я пішла вечеряти, вони були на своєму місці.

— Ви в цьому впевнені?

— Цілком упевнена. Я ще вагалася, чи не надягнути мені їх до вечері, але, зрештою, зупинилась на моїх смарагдах, а перли поклала назад у скриньку.

— Хто замкнув скриньку?

— Замкнула її я. Ключ висить на ланцюжку у мене на шиї. — Вона витягла і показала ключ. Інспектор оглянув його і знизав плечима.

— Злодій, певно, мав дублікат. Справа це неважка. Замок дуже простий. Що ви робили далі, після того, як замкнули скриньку?

— Я поклала її у нижню шухляду, як це роблю завжди.

— Шухляду ви не замикали на ключ?

— Ні, я ніколи цього не робила. В цьому не було ніякої потреби, бо моя служниця залишається в кімнаті, аж доки я прийду.

Інспектор спохмурнів.

— Отож коли ви пішли вечеряти, коштовності були на своєму місці, і відтоді ваша служниця з кімнати не виходила?

Раптом, наче вперше зрозумівши весь жах свого становища, Селестіна пронизливо зойкнула і кинулась до Пуаро, вивертаючи безладний потік французьких слів.

— Яке жахливе звинувачення! Це її підозрюють в пограбуванні мадам! Добре відомо, що в поліції сидять заплішені дурні! Але, мсьє, ви ж француз...

— Бельгієць, — вставив Пуаро, але Селестіна не звернула на його застереження ніякої уваги.

— Мсьє не може стояти осторонь і спокійно спостерігати, як проти неї висувають неправдиві обвинувачення у той час, як ця безсовісна покоївка залишиться непокараною. Вона завжди почувала до неї недовіру — подивіться на її писок: це ж природжена злодійка! Вона

зразу ж сказала, що це людина нечесна" І не спускала з неї очей, коли вона прибирала в кімнаті мадам! Нехай ці дурні поліцаї обшукають її, і я буду дуже здивована, якщо вони не знайдуть у неї перлів мадам!

Хоча все це говорилося швидко і то по-французькому, /Селестіна супроводжувала свою мову такими виразними жестами, що покоївка під кінець уловила її зміст.

Вона почервоніла від злості.

— Якщо ця іноземка твердить, що я взяла перли, то вона бреше? — гнівно заявила вона. — Я їх навіть жодного разу не бачила.

— .Обшукайте її! — лементувала служниця. — Ви знайдете все, що пропало.

— Ти брехуха, розумієш? — кричала покоївка, наступаючи на неї. — Сама все украла, а тепер хочеш звалити вину на мене. Я була в кімнаті усього яких-небудь три хвилини до приходу леді, а до цього ти весь час сиділа тут, як завжди, наче кішка, що підстерігає мишу.

Інспектор запитливо глянув на Селестіну.

— Це правда? Ви не виходили з кімнати?

— Я дійсно не залишала її тут одну, — неохоче визнала Селестіна, — але я двічі виходила в свою кімнату — раз за клубком шерстяних ниток і вдруге за ножицями.

Мабуть саме цим вона й скористалась.

— Ти виходила не більш як на хвилину, — сердито відрізала покоївка. — Вискочила і зразу ж назад. Я була б рада, якби 'поліція обшукала мене. Мені нема чого боятися.

У— двері постукали. Інспектор відчинив, і обличчя його прояснилось.

— Ну от! — сповістив він. — Все складається якнайкраще. Я посилав за нашою співробітницею, що проводить обшуки, і ось вона з'явилась. Сподіваюсь, ви не відмовитесь пройти в сусідню кімнату?

Він . кинув погляд на покоївку, і та переступила поріг суміжної кімнати з високо піднятою головою. Слідом за нею вийшла жінка-інспектор.

Француженка, схлипуючи, сіла на стілець. Пуаро оглядав кімнату, план якої зобразив на малюнку.

— Куди ведуть ці двері? — спитав він, кивнувши на двері біля вікна.

— Гадаю, у сусідній номер, — припустив інспектор. — У кожному разі, вони замкнені на засувки з цього боку.

Пуаро підійшов до дверей, посмикав їх, відсунув засувку і знову посмикав.

— Вони замкнені і з того боку, — зауважив він. — Здається, цей варіант можна виключити.

Він оглянув усі вікна, визираючи з кожного по черзі.

— І тут глухо. Немає навіть балкона.

— Якби там навіть були балкони, — роздратовано зауважив інспектор, — не розумію, що б це змінило. Адже служниця не виходила з кімнати.

— Evidemment, — анітрохи не збентежившись, сказав Пуаро. — Якщо, як нас запевнила мадемуазель, вона не виходила з кімнати...

Він урвав мову, бо в кімнату повернулася покоївка в супроводі жінки-інсцектора.

— Нічого, — лаконічно доповіла інспектор.

— Цього слід було сподіватися, — чеснотливо озвалася покоївка. — А оцій французькій шльондрі мало б бути соромно, що вона хотіла зганьбити чесну дівчину!

— Годі вже, годі, заспокойся, — обірвав її інспектор, відчиняючи перед нею двері. — Ніхто тебе не підозрює. Йди працюй!

Покоївка з явною неохотою попрямувала до дверей.

— К теж обшукаєте? — запитала вона, вказуючи на Селесгіну.

— Так, так! — Він зачинив за нею двері і замкнув їх ключем.

Селесгіаа теж пішла в сусідню кімнату у супроводі жінки-інспектора. Через кілька хвилин вона повернулась: у неї теж нічого не знайшли.

Інспектор спохмурнів.

— Боюся, що мені усе ж таки доведеться попросити вас пройти зі мною.

І вій звернувся до місіс Опалсен.

-На жаль, мадам, усе свідчить про те, що розшуки слід вести саме в ньому напрямі. Хоч перли в неї не були знайдені, але,— можливо, вони заховані десь у її кімнаті.

Селестіна пронизливо зойкнула і припала до плеча Пуаро. Той нахилився і прошепотів щось дівчині на вухо. Вона глянула на нього, вагаючись.

— Так, саме так, mon enfant, запевняю вас, що краще не чинити опору.

Потім він звернувся до інспектора.

— Ви дозволите, мсьє? Маленький експеримент — виключно, щоб задовольнити мою цікавість.

— Це залежить від того, що він являє собою, ваш експеримент, — сказав поліцейський. Пуаро знову звернувся до Селестіни.

— Ви казали, що виходили у свою кімнату, щоб узяти клубок шерсті. Де був той клубок?

— На комоді, мсьє.

— А ножиці?

— Теж там.

— Вас не утруднить, мадемуазель, якщо я попрошу, щоб ви повторили свої дії? Ви казали, що сиділи ось тут із своїм плетивом.

Селестіна сіла, а потім за сигналом Луаро встала, перейшла у сусідню кімнату, взяла з комоду клубок шерсті і знову повернулась.

Пуаро пильно стежив за її діями, одночасно поглядаючи на великий старовинний кишеньковий годинник, який тримав на розкритій долоні.

— Будь ласка, ще раз, мадемуазель. Після повторного експерименту він зробив позначку в блокноті. і поклав годинник назад у кишеню.

— Дякую, мадемуазель. І вам дякую, мсьє, — він уклонився інспекторові, — за вашу люб'язність.

Така надзвичайна чемність здалася інспекторові потішною. Проливаючи потоки сліз, Селестіна вийшла з кімнати у супроводі жінки-інспектора і чиновника поліції в цивільному одязі.

Інспектор, коротко вибачившися перед місіс Опалсен, почав обшук кімнати. Він витягував шухляди, відчиняв стінні шафи, перерив усе ліжко і простукав паркетну підлогу. Містер Опалсен скептично стежив за його діями.

— Ви справді думаєте, що вам удасться їх тут знайти?

— Так, сер. Певна річ. Вона б не встигла їх винести. Те, що ваша дружина виявила пропажу так швидко, порушило всі її плани. Ні, вони, певно, сховані десь тут. Сховала їх одна з цих двох, і навряд щоб це зробила покоївка.

— Не тільки навряд — це— просто неможливо! — спокійно підтвердив Пуаро.

— Як це? — спитав, здивовано глянувши на нього, інспектор.

Пуаро скромно всміхнувся.

— Я вам це продемонструю. Гастінгсе, друже мій, тримайте мій годинник. Тільки обережно — це родинна реліквія! Я тільки-но зафіксував час переміщень мадемуазель — уперше вона була відсутня двадцять секунд, удруге — п'ятнадцять.

Тепер спостерігайте за моїми діями. Ласкаво прошу мадам передати мені ключик від скриньки з коштовностями. Дякую. Гастінгсе, друже мій, зробіть таку ласку, скажіть слово "почали!" — Почали! — сказав я.

Майже з блискавичною швидкістю Луаро висунув шухляду туалетного столика витягнув скриньку і вставив ключик у замкову шпару, відчинив скриньку, взяв одну з коштовних. прикрас, зачинив і замкнув скриньку, поставив її на місце і засунув шухляду. Робив він це дуже прудко.

— Ну як, друже мій? — звернувся він до мене, переводячи дух.

— Сорок шість секунд, — відповів я.

— Бачите? — оглянув нас Пуаро. — У покоївки не було навіть часу, щоб дістати намисто,, не кажучи вже про те, щоб його сховати.

— Отож залишається служниця, — зробив висновок інспектор і пішов у спальню служниці, щоб провадити трус.

Пуаро замислено насупив брови. Раптом він звернувся до містера Опалсена.

— Це намисто, певно, було застраховане? Містер Опалсен, здавалося, трохи збентежився.

— Так, — відповів він нерішуче, — воно застраховане.

— А яке це має значення? — запитала місіс Опал-сен голосом, повним сліз. —

Мені потрібно намисто, а не гроші. Воно унікальне. Гроші його ве замінять.

— Розумію, мадам, — заспокоював її Пуаро. — Я все чудово розумію. Для жінки головне — це п уподобання, правда ж? Але чоловік, якого природа обіднила чутливістю до прекрасного, може втішитися цим фактором.

— Безперечно, безперечно, — трохи невпевнено підтвердив містер Опалсен. — Але все ж...

Його урвав переможний вигук. Вигукнув інспектор, заходячи до кімнати. В руці він тримав низку перлів.

Місіс Опалсен зойкнула і кинулась до нього. Розпач її змінився радістю.

— О-о, моє намисто!

Обома руками вона пригасла перли до грудей. Ми всі оточили її.

— Де ви їх знайшли? — запитав Опалсен.

— У ліжку служниці. Серед матрацних пружин. Мабуть, вона вкрала його і сховала ще до появи покоївки.

— Дозвольте, мадам? — стиха попросив Пуаро. Він узяв з її рук намисто і ' ретельно його оглянув. Потім з уклоном його повернув.

— Вважаю, пані, що нам доведеться забрати у вас це намисто на деякий час, — заявив інспектор. — Воно нам —знадобиться, щоб оформити обвинувачення. Ми повернемо його при першій же можливості.

Містер Опалсен спохмурнів.

— Чи це необхідно?

— Боюся, що так. Для додержання всіх формальностей.

— О, нехай забирають, Еде! — вигукнула дружина. — Мені здається, .що так воно буде в більшій безпеці. Я весь час буду думати, що його захоче ще хто-небудь привласнити, і не зможу заснути. Яке підле дівчиська! Не слід було ій так довіряти.

— Ну-ну, люба, не бери все так близько до серця. Я відчув, як хтось легенько стискає мені руку. Це був Пуаро.

— Вийдемо, друже! Думаю, що в .наших послугах тут уже потреби немає.

Однак, як тільки ми вийшли з номера, він завагався, а потім, на мій великий подив, заявив:

— Мені, все ж таки, хотілося б оглянути сусідній номер.

Виявилося, що двері номера були не замкнені, і ми зайшли. Номер на двох був незаселений. На меблях лежв шар пилюки, і мій охайний приятель скривився, обвівши пальцем прямокутну пляму на столику біля вікна.

-Робота персоналу готелю бажає бути кращою, — сухо констатував вій.

Потім він надовго втупився у вікно, і мені здалося, поринув у сумні роздуми.

— Так що? — запитав я нетерпляче. — Чого ми сюди завітали?

Пуаро уважно глянув на мене.

— Je voos demandc pardon, mon ami, я хотів переконатися, що двері з цього боку теж зачинені на засувку.

Пуаро кивнув. . Вигляд у нього був все ще тадчужений.

— А все ж, — провадив я, — яке це може мати значення? Справа вирішена.

Звичайно, мені хотілося б, щоб вам видався ліпшим шанс проявити свої здібності. Однак, ця справа була з тих, в яких навіть такий тупак, як інспектор, не зміг вибрати хибний шлях розслідування.

Пуаро похитав головою.

— Справа ще не завершена, друже мій. Вона буде завершена тільки тоді, коли ми знайдемо того, хто вкрав перли.

— Це ж справа рук служниці!

— Чому це ви зробили такий висновок?

— Ну, — затинаючись, промовив я, — вони ж були знайдені... в u матраці.

— Та, та, та! — нетерпляче вигукнув Пуаро. — Це були не ті перли.

— Як?

— Підробка, друже мій.

Мені перехопило дух. Пуаро безтурботно посміхався.

— Мабуть, наш друг-інспектор зовсім не розуміється на коштовностях. Але скоро з цього приводу буде великий ґвалт!

— Ходімо! — закричав я, хапаючи його за руку.

— Куди?

— Треба зараз же сповістити про цс Опалсенів!

— Я вважаю, що цього робити не слід.

— Але ж ця нещасна жінка...

— Послухайте, ця нещасна жінка, як ви її називаєте, спатиме цієї ночі набагато спокійніше, коли буде вірити, що її коштовності в надійних руках.

— Але ж злодій може тим часом утекти з ними!

— Ви, друже, як завжди, говорите, не поміркувавши. Звідки ви знаєте, що перли, які місіс Опалсен так дбайливо замкнула ще вчора, вже не були фальшивими, і що крадіжка не була вчинена значно раніше?

— Та невже! — вигукнув я.

— Саме так, — сказав Пуаро, сяючи сонцесяйною усмішкою. — Ми починаємо все з самого початку.

Він вийшов з номера, затримався на якусь мить, мовби розмірковуючи, а потім рішуче попрямував у кінець коридора. Тут він зупинився біля маленької комірчини, яка була штаб-квартирою покоївок і лакеїв суміжних поверхів.

Виявилось, що вже знайома вам покоївка зібрала невеликий натовп і розповідає вдячній аудиторії свою пригоду. Вона обірвала оповідь на середині— фрази.

Пуаро вклонився зі своєю звичайною ввічливістю.

— Вибачте, що турбую вас. Я був би вам дуже вдячний, якби ви відімкнули двері номера, де мешкає містер Опалсен.

Дівчина охоче підвелася зі стільця, і ми пішли слідом за нею. Кімната містера Опалсена була по той бік коридора, проти номера, що його займала дружина.

Покоївка відімкнула двері своїм ключем, і ми зайшли в номер. Вона зібралась піти, але Пуаро спинив її.

— Одну хвилину, чи не бачили ви серед речей містера Опалсена картку, схожу на цю?

Він витяг чисту білу картку незвичного вигляду, дуже блискучу. Дівчина взяла в нього з рук картку і пильно її оглянула.

— Ні, сер, нічого подібного я не бачила. Зверніться до лакея: в номерах, де мешкають джентльмени, він буває частіше за мене.

— Зрозумів, дякую.

Пуаро забрав картку у покоївки. Дівчина пішла. Пуаро, очевидно, щось обмірковував. Потім він рішуче кивнув головою.

— Будь ласка, Гастінгсе, натисніть кнопку дзвінка.

Тричі — так викликають лакея. Я виконав прохання. Мене мучила цікавість. Тим часом Пуаро висипав на підлогу вміст кошика для паперів і почав швидко його переглядати.

За хвилину на дзвінок з'явився лакей. Пуаро поставив йому те ж запитання, що й покоївці, і передав йому для огляду картку. Однак лакей дав аналогічну відповідь. Він ніколи не бачив серед речей містера Опалсена подібної картки.

Пуаро подякував, і лакей неохоче aims" геть, кинувши допитливий погляд на перекинутий кошик і розкиданий на підлозі папір. Він навряд, чи міг почути фразу, —що її замислено вимовив Пуаро, складаючи назад у кошик уривки паперів.

— А намисто застраховане на чималу суму...

— Пуаро, — вигукнув я. — я починаю розуміти...

— Нічого ви не розумієте, друже, — одрізав він, — як завжди, зовсім нічого! Це важко збагнути, але це саме так. Ходімо додому.

Ми повертались у повному мовчанні. На мій превеликий подив Пуаро, як тільки прийшов до нашого помешкання, зразу ж переодягнувся.

— Я вирушаю до Лондона, — пояснив він. — Це кояче необхідно.

— Що вас до цього спонукає?

— Абсолютно все. Справжня робота, робота мозкових клітин (ах, ці прекрасні маленькі сірі клітинки) довершена. Я іду за доказами. І я їх знайду! Ввести Еркюля Пуаро в оману неможливо!

— Одного чудового дня ви зазнаєте нищівної поразки, — сказав я, обурений його марнославством. . — Будь ласка, не сердьтесь. Я дуже розраховую на вас. Ви повинні зробити мені одну послугу — на знак нашої з вами дружби.

— Певна річ, — стрепенувся я, шкодуючи, що говорив таким різким тоном. — У чому вона полягатиме?

. — Я мав на увазі рукав мого піджака, який я тільки-но зняв. Чи не вичистите ви мені його? Бачите, на ньому осіло трохи білого порошку. Не маю сумніву, ви звернули увагу, як я обвів пальцем довкола шухляди туалетного столика?

— Не помітив.

— Ви повинні стежити за моїми діями, друже. Я замазав порошкам палець, а потім, трохи захопившись, обтер палець об рукав; несвідома дія, яку я вважаю вартою осуду і суперечною всім моїм принципам.

— А що це був за порошок?

— Це не була отрута князя Борджіа, — відповів Пуаро, примруживши око. — Я бачу, ваша уява не спить. Це була звичайна кравецька крейда.

— Крейда?

— Так, крейда. Столяри-червонодеревці використовують її для того, щоб шухляди легко висувалися. Я засміявся.

— Ви старий шахрай! Я думав, що ви розробляєте якусь версію.

— An гетоіг, друже! Я побіг.

Двері за ник зачинились. Усміхнувшись іронічно і водночас зворушено, я зняв з вішалки піджак і простягнув руху за одежною щіткою.

Наступного ранку, не маючи ніякої звістки від Пуаро, я пішов ва прогулянку, зустрів друзів і поснідав з ними в їхньому готелі. В другій половині дня ми поїхали за місто на автомобілі. Нам не пощастило — стався прокол шини, і в "Гранд-Метрополітен" я повернувся тільки о дев'ятій годині вечора.

Першим, кого я побачив, був, звісно, Пуаро, котрий здавався ще мініатюрнішим, сидячи за вечерею міх Опалсснами. Задоволений і безтурботний, ми випромінював світосяйні усмішки.

— Мій друже Гасгінгее! — скрикнув він, підхопившись з місця мені назустріч, — Обійміть мене, друже, все йде якнайкраще!

На щастя, обійми мались на увазі тільки фігурально — що не завжди буває, коли маєш справу з Пуаро.

— Ви хочете сказати, що... — почав був я.

— Все скінчилося чудово, не боюся цього слова! — проголосила місіс Опалсен, і по н повнощокому обличчю розтлилася усмішка. — Хіба я не сказала тобі, Еде, якщо він не поверне мені мсі перли, то цього не зробить більше ніхто?

— Казала, серденько, казала. І ти мала рацію. Я розгублено дивився на Пуаро, і він прийшов мені на допомогу.

— Мій друг Гастінгс, як то кажуть, збився з пантелику. Сідайте, і я відкрию вам таємницю цієї справи, що так щасливо завершилася.

— Покоївка і лакей, parbleu! Ви не підозрювали? Навіть після того, як я вам натякнув перед від'їздом на кравецьку крейду?

— Ви казали, що нею користуються столяри-червонодеревці.

— Природно, користуються — щоб легко ковзали по полозах шухляди. Хтось дуже хотів, щоб шухляда беззвучно висовувалась і засовувалась. Хто б це міг бути?

Очевидно, тільки покоївка. План їхніх дій був настільки оригінальний, що зразу не впадав у вічі — навіть у вічі Еркюля Пуаро! Послухайте, як вони все це упорали. Лакей чекав у сусідньому порожньому номері. Служниця-француженка виходить з кімнати. Покоївка блискавично висовує шухляду, виймає скриньку з коштовностями і, відчинивши засувку, передає скриньку через двері. Лакея, не поспішаючи, дублікатом ключа, яким він завчасно запасся, відмикає скриньку, виймає намисто і чекає сигналу. Селесгіна знову виходить з кімнати і — шасть!

— в одну мить скринька передається назад і ставиться в шухляду.

З'являється мадам, крадіжку' виявлено. Обурена . підозрою покоївка вимагає, щоб її обшукали, і залишає кімнату з незаплямоваиою репутацією. Копію намиста, яким вони завчасно запаслись, покоївка вранці ховає в постелі француженки — спритний хід!

— Так навіщо вам знадобилося їхати в Лондон?

— Ви пам'ятаєте картку?

— Авжеж. Вона збила мене з пантелику. Та й зараз я не все розумію. Я вважав...

Я з делікатності замовк, дивлячись на містера Опал-сена.

Пуаро— від усієї душі, розреготався.

— Une blague. Для лакея. Це була картка з особливим покриттям — для відбитків пальців. Я попрямував зразу ж у Скотленд-Ярд, розшукав нашого давнього приятеля інспектора Джеппа і виклав йому всі відомі мені факти. Як я і підозрював, відбитки пальців належали двом добре відомим злодіям, які спеціалізувалися на крадіжках коштовних каменів і яких уже давненько розшукує поліція. Дуепп приїхав сюди разом зі мною, злодіїв заарештовано, а намисто знайшли в квартирі лакея. Не дурна парочка, але вони помилились у виборі методу. Чи' не казав я вам, Гастінгсе, принаймні тридцять шість разів, що без методу...

— Принаймні тридцять шість тисяч разів! — перебив його я. — Однак, поясніть, у чому було вразливе місце їхнього методу?

— Друже мій, улаштуватись на роботу покоївкою або лакеєм — непоганий задум, але при цьому ні в якому разі не слід ухилятися від своїх прямих обов'язків.

Вони залишили незайнятий номер неприбраним і тому, коли лакей поставив скриньку з коштовностями на маленький столик біля дверей, на ньому залишився прямокутний слід...

-Пам'ятаю, — вигукнув я.

— Спочатку я вагався. Потім — остаточно упевнився!

На якусь мить запанувала тиша.

— І от я одержала мої перли, — підсумувала місіс Опалсен, наче хор у давньогрецькій трагедії.

— Ну що ж, — сказав я, — тепер непогано було б і повечеряти.

Пуаро вирішив скласти мені компанію.

— Ця справа принесе вам славу, — зауважив я.

— Pas du tout, — спокійно відповів Пуаро. — Славу поділили між собою Джепп— і місцевий інспектор поліції. Ну, а я, — він поплескав себе по кишені, — я сховав сюди чек, одержаний від містера Опалсена. Що ви на це скажете, друже?

Цей уїкенд не справдив наші сподівання. Як ви дивитесь на ,те, щоб повернутися сюди на наступний уїкенд? За мій рахунок цього разу!